

Mexikó, 1934

»HOGY *a gyerekeknek
ne lenne nemi élete*«

BEVEZETÉS A PSZICHOANALÍZISBE

SIGMUND FREUD

HOGY a gyerekek ne lenne nemi élete – ne volna nemi izgalma, kívánsága és ne érezné a kielégülés egy fajtáját –, hanem mindez hirtelenül a 12–14. évek között állana be, az – minden megfigyeléstől eltekintve – élettanilag éppoly valószínűtlen, sőt értelmetlen lenne, mint az, ha nem nemi szervekkel jönne a világra s ezek csupán a nemi érés idején nőnének ki. Ami ebben az időben felébred a gyereknél, az a szaporodási funkció, ami a már meglévő testi és lelki anyagot használja fel a maga céljaira. Önök azt a hibát követik el, hogy össze-cserélik a szexualitást és a szaporodást, s ezzel elzárják a szexualitást, a perverziókat és a neurózisok megértésének útját. E tévedés mögött azonban szándékosság rejlik. Forrása különösképpen abban van, hogy Önök maguk is voltak gyermekek, s mint ilyenek alá kellett vetniük magukat a nevelés befolyásának. A társadalomnak ugyanis legfontosabb nevelési feladatai közé kell sorolni azt, hogy megfékezze a nemi ösztönt, amidőn szaporodási ösztönként tör elő, korlátozza, alá-vesse valamely egyéni akaratnak, amely azonos a társadalmi parancsolattal. Az is érdeke, hogy a nemiség teljes kifejlődését kitolja addig, amíg az értelmi érettség bizonyos fokát el nem érte a gyermek, mert a nemi ösztön tökéletes áttörésével a nevelhetőség gyakorlatilag véget is ér. Az ösztön különben minden gátat áttörne, és magával ragadná a kultúra fáradtságosan felépített művét. Megfékezése nem is könnyű feladat sohasem, hol a kelletnél kevésbé, hol túlságosan is jól

A „LE PETIT BALCON” TÁNCTEREM, Párizs, 1953

*»AZT a hibát követik el,
hogy összecserélik a szexualitást
és a szaporodást«*

sikerül. Az emberi társadalom motívuma végső alapjában gazdasági; minthogy nincs elegendő tápláléka, hogy valamennyi tagját eltarthassa ezek munkája nélkül, korlátoznia kell a számukat, s energiájukat a nemi ténykedésről a munkára kell irányítania. Tehát az élet örökös, ősi, a jelenkorig folytatódó kényszerűsége.

A tapasztalat bizonyára megmutatta a nevelőknek, hogy az a feladat, amely szerint kormányozhatóvá kell tenni a fiatal nemzedék nemi kívánságát, csak akkor oldható meg, ha a befolysólások nagyon korai időben kezdődnek s nem várják be előbb a serdülőkor rohamát, hanem beavatkoznak már a gyermek ezt előkészítő nemi életébe is. Ettől a szándéktól vezettetve tiltanak meg a gyermeknek és utáltatnak meg vele szinte minden gyermekies nemi ténykedést; azt az eszményi célt tűzik maguk elé, hogy aszexualissá tegyék a gyermek életét, s az idők folyamán végül el is érték, hogy tényleg aszexualisnak tartják, amit aztán a tudomány a maga tanításaként hirdet. Hogy mármost az ember ne kerüljön ellentétbe a hitével és a szándékaival, nem veszi észre a gyermek nemi ténykedéseit, ami nem csekély feladat, vagy a tudományban megelégszik azzal, hogy másként fogja fel ezeket. A gyerek eszerint tiszta, ártatlan, s aki másként ír róla, az az emberiség gyöngéd és szent érzelmeinek elvetemült meggyalázásával vádolható.

Egyedül a gyerek az, aki nem vesz részt ebben a hagyományos megegyezésben, teljes naivitással juttatja érvényre animális jogait, s újra meg újra bebizonyítja, hogy előbb meg kell járnia a tisztasághoz vezető utat. Eléggé csodálatos, hogy a gyermekkori szexualitás tagadói azért nem hagynak fel a neveléssel,

hanem éppen a letagadott dolgok megnyilvánulásait üldözik a legszigorúbban „gyerekes illetlenségek” címén. Nagy elméleti fontossága van annak is, hogy azt a kort, amely a legrikítóbban mond ellent az aszexuális gyermekkor előítéletének, az öt-hat éves korig tartó gyermekéveket később a legtöbb embernél az emlékezetkiesés fátyola borítja, amelyet csak az analitikus kezelés szakít szét alaposan, de amely egyes álomképződmények számára már addig is áttetsző volt.

[ELŐADÁS A BÉCSI PSZICHIÁTRIAI KLINIKÁN, Bécs, 1915–17.]

In: Bevezetés a pszichoanalízisbe, Gondolat Kiadó, Bp., 1986, 254–256. o.]

MAGÁNDETEKTÍV, New York, 1975

» AZ ösztön ... megfékezése
nem is könnyű feladat«